

dracone pugnasse. intelligit allegorice. michael id est spiritus. historice vero. quia michaelis et angelorum maior eius ministerio dyabolo describitur in ecclesia propter laicos esse depulso. In festo dicitur capitulum. Significavit. Et illud Beatus qui legitur. Et illud iohannis. vii. que sunt apoc. i. c. De sanctis geruasio et pthasio

In festo sanctorum geruasii et pthasii cantatur et institutio gregorii introitus. Loquitur dominus pax in populo suo ex eo quod tali die pax inter romanum imperatorem et agniphum regem bartholomaeum extitit reformata. que regem celsomiam eius uxorem christianissima cui gregorius librum dyalogorum scripsit. ad fidem convertit officia namque sanctorum partim conveniunt ipsis sanctis partim his eventibus que in ipsorum evenere diebus

De sancto iohanne baptista

Quia inter natos mulierum non surrexit maior iohanne baptista merito ecclesia celebrat festum de illo. et facit ei festum duplex. scilicet natiuitatis. et decollationis. Natiuitatis propter quatuor. Primo propter historiam. quoniam dicit dominus de eo per angelum. sicut in euangelio habetur. et multi in natiuitate eius gaudebunt. quod etiam propter sarracenos dictum est. qui hoc festum celebrare dicunt. Secundo propter allegoriam. et misterium quia per iohannem figura tus est ortus gratiae. quia nobis attulit spiritus sanctum enim iohannes processit in annunciatione in natiuitate in predicatione. in passione. et in ad inferos descensione. Tertio quia sicut beata virgo sanctificata fuit in utero matris. ita et ipse. Quarto quod ipse primus annunciat gaudia eterna. et ideo dicitur lucifer. et turtur. Unde in cantu. vox turturis audita est in terra nostra. et iob. xxxviii. c. Non quid duces luciferum in tempore suo. et eius natiuitas fuit per gabrielem nunciata. ideo autem iohannes dicitur est lucifer. quia obtulit nouum tempus. et inde est quod in quibusdam ecclesiis habet missam in mane quia natiuitas fuit quasi aurore. Natiuitas vero christi fuit quasi ortus solis. Vel ideo dicitur missa in ortu diei quia legitur in euangelio luce. quod ipse fuit sanctificatus. et spiritu sancto repletus. in utero matris. quare merito laudandus est eius creator in exordio diei qui illum dignatus est honorare in utero matris. Habet etiam aliam propriam missam sicut et alii sancti que dicitur circa terciam vel prima missa est vigilia euangeliste. vel alia dicitur. quod ipse fuit martyr et precursor. Unde illa missa est vniuersalis martiris. et est introitus. Iustus ut palma florebit. De ipso namque prophetizauerunt ysaias et hieremias ipso vite actu. quia fuit ei similis ysaias ut in epistola habetur hodierna. Audite insule et attendite populi de lege ysaie. xlii. c. Tunc etiam sequitur. Unde sumis introitus. De ventre et cetera. Sequitur. etiam ibi. Posuit os meum ut gladium acutum. Gladius acutus est lingua predicatoris. quoniam abscondit superflua. Sequitur. posuit me quasi sagittam electam. Sagitta electa. est predicator qui

facit quod docet. Sagitta acuta fuit iohannes cum dixit. Gemmina viperarum. quis docebit vos fugere ab ira ventura. Responsorium est. Priusquam te formarem et cetera. hieremias. i. c. et est de natiuitate eius. Alleluia est. Tu puer. luc. i. c. Et illud. Inter natos et cetera. math. xi. c. Euangelium est. Elizabeth impletum. luc. i. c. Dicitur autem hac die capitulum. Audite insule. ysaie. xlii. c. Et illud. Priusquam te formarem. hieremias. i. c. Et illud. Reges videbunt ysaie. xlii. c. Porro in vigilia beati iohannis baptista ieiunamus. quasi spaciati ei qui in deserto ieiunauit et asperam vitam duxit. et vigilia ipsa plenam habuit officium. quia post iohannis decollationem christus crucifixus fuit et agnum comedit. Fuit enim iohannes quasi lapis angularis id est vetus et nouum testamentum coniungens. Unde tunc magis solemnizamus propter misterium quam propter personam ipsam et quoniam ipse fuit medius inter utrumque testamentum. quia fuit finis veteris et initium noui testamenti. Nam et lex et propheta usque ad iohannem. videlicet inclusiue dicitur est quod huius diei officium partim de veteri. et partim est de nouo testamento. In hac autem die iohannes euangelista obiit. sed eius festum translatum est. put sub eius festo dicitur. Festum autem decollationis non ita solemnizat ecclesia. sicut istud. put ibi dicitur. fuit ergo ut permixtum est in utero sanctificatus sicut et hieremias. Unde et de hieremias legitur hac die. quod probatur per illud quod dicitur in euangelio. Et repleta est spiritu sancto elizabeth. et exultauit in gaudio infans in utero meo. Sed quo genere sanctificationis non legimus dicitur tamen quidam quod ob omni peccato mundatus est. Sed in glossa super illo loco. Tu vis a me baptizari ego a te debeo baptizari. id est ab originali peccato mundari. dicitur. quod in persona generalis hominis loquebatur. Fuit tamen in peccato originali conceptus. Similiter et beata virgo. de quo et quare eius natiuitas celebratur. sub purificatione dictum est. Paulus historiographus romane ecclesie diaconus cassianus. monachus. quadaam die cum vellus pascale cereum oscurare rauce facte sunt fauces eius. cum prius vocales essent. ut ergo vox sibi restitueretur. composuit in honorem beati iohannis baptista. Ut queant laxari. in cuius principio petit vocis restitutionem quam obtinuit sicut et merito sancti iohannis restaurata est zacharie. In hoc festo non cantatur frequenter alleluia. sicut in festiuitatibus petri et pauli et aliorum. in quorum ultimis nocturnis personatur. Ratio est quia ipse figurat legem. et quia natale huius fuit ante christi resurrectionem. et ante gaudium. Quidam tamen faciunt officium sine alleluia. in initio noctis. propter figuram legis et postea iterant officium cum alleluia in medio noctis terminantes illud in principio lucis. in memoriam antiquae obseruationis. De qua et quare in hoc festo nocturni cantantur in initio noctis dicitur est in quinta parte sub titulo de nocturnis. Nota quod antiquitus solebat vna quadagesima celebrari ante hoc festum et alia ante natale domini. Sed postea propter fragilitatem hominum redactum

fuit ad tres septimanas a[n] natale. et tres ante
hoc festum. Vnde prohibitus est in decretis. ne
in illis tribus septimanis nuptie fiant. Et et
hoc abolitum est. prout dictum est in p[ri]ma par
te sub titulo de sacramentis. Fiunt autem tria
specialia in hoc festo. In vigilia namq[ue] i[n] quibus
dam partibus ex antiqua obseruac[i]o[n]e colligunt
ho[m]ines et pueri ossa et quedam alia immunda. et i[n]
simul cremant vt exinde fumus in aerem p[ro]ducatur
ferunt etiam brandes siue fauces. et cum illis cir
cumeunt arua. Terciu[m] est. q[uo]d rotam volu[n]t. qui
immunda cremant. et fumum in altum p[ro]duci faciunt
habent s[ed] a gentilib[us]. Antiquitus em[er]it dracones
hoc tempore ad libidinem p[ro]pter calorem excitati
volando per aerem frequenter in puteos et fontes
spermatizabant ex quo inficiebantur aque. et tunc
erat annus letalis ex aeris et aquarum corruptio
ne. quia quicumq[ue] inde bibebant moriebantur. aut
grauem morbum paciebantur q[uo]d attedentes p[ro]hi
buerunt ignes frequenter et passim circa puteos
et fontes fieri. et immunda. et quecumq[ue] immunda
redderet fumum ibi cremari. Namq[ue] p[ro] talis fumum
sciebant posse fugari dracones. et quia talia s[ed]
tempore maxime fiebant ideo hoc adhuc ab ali
quibus obseruatur. Sunt enim dracones animalia
Vn[de] in p[ri]mo. Laudate dominum de terra dracones
non trachones. i. meat[us] terre. put quidam dixe
runt. animalia in aere volant in aquis natant p[er]
terram ambulant. in immundo sustinent et fugi
unt p[ro]pter fumum olifera. sicut elephantes p[ro]pter
grimitum suum. Est etiam alia ratio quare ossa ani
malium comburunt. videlicet in memoria. q[uo]d ossa ioh[ann]is
bapt[iste]. a gentilibus in ciuitate sebastie obusta fue
runt. Vel potest hoc referri ad nouum testame
tum. Abiciunt enim pueri vetera et oburunt. ad
significandum q[uo]d adueniente noua lege veteris tes
tamenti debet cessare. Dicitur enim. Vetustis
fina veterum ne comedetis. et nouis sup[er]uenie
ntibus vetera p[ro]icietis. Ferunt quoq[ue] brandes seu
faces ardentes. et fiunt ignes q[ui] significat san
ctum iohannem qui fuit lumen et lucerna ardens. p[re]
cedens et p[re]cursor vere lucis. que illuminat om
nem hominem venientem in hunc mundum. Vnde di
citur. Est lucerna ardens et lucens ante dominum
qui viam domino p[re]parauit in heremo. Hora in qui
busq[ue] locis voluit ad significandum q[uo]d sicut sol
ad alciora sui circuli puenit. nec alius potest p[ro]
gredi sed tunc sol descendit in circulo. sic et fama
iohannis q[ui] putabatur x[ristus] descendit. sed q[uo]d ipse te
stimonium p[ro]hibet dicens. Ne optet minui. illud
autem crescere. quod dicunt quidam dictum esse. eo
q[uo]d tunc dies incipiant minui. et in natiuitate x[risti]
crescere. Sed quia ante festum sancti iohannis decre
scunt. et ante natale domini crescunt. intelligend[um]
est de natiuitate in matre. quando scilicet conceptus
est vterq[ue]. quoniam ioh[ann]is conceptus fuit de cresce
ntibus diebus vt i[n] septembri. et x[ristus] in crescen
tibus ut in aprili. vel de morte vtriusq[ue]. s[ed] corpus iohann[is]
in capite memoratum

De sanctis petro et paulo apostolorum
De petro et paulo. questio est. Vtrius
eadem die passi sint. Nam henric[us] so
litarus velle videt. q[uo]d eadem die anno
reuelato paulus passus sit. Sed pela
gius. et nicola[us] pape. et ambrosius. et alij san
cti patres volunt q[uo]d eadem die. et eadem etiam hora
sub nerone impatore. videlicet anno. xiiij. imperij eius
alioquin false essent historie de illis scripte. s[ed]
tamen in diuersis locis. licet in vrbe et diuersas
penas passi sint. quia petrus in vrbe crucifix[us]
est. Paulus vero quia sicut legitur in actibus apo
stolorum. cuius romanus erat. quous nazione tar
centis esset ex muro vrbis decollatus. que pe
na honestior videbatur. et de ipso lac[us] p[er] sanguie
legitur profusus. Vnde p[re]cedente tempore.
cum constantinus impator in honore vtriusq[ue] ec
clesias construxisset et roman[us] pontifex. velle
eorum corpora seperare. et dubitare que cui ossa
forent diuinitus responsus est. maiora ossa sunt
p[re]dicatoris. minora piscatoris et sic ab muice se
perata sunt i[n] p[ar]tibus ecclesiarum collocata. Postmo
dum vero silvester papa velle ecclesias ipsas o
secrare. tam parua quas magna ossa equa lace
cum summa reuerencia ponderauit. et vna me
ditatem in vna ecclesia et aliam in alia colloca
uit. Vnde quidam faciunt festum de hac diuisione
ossium. i. nonis uel. viij. p[er]tus uel. quia die tali
facta fuit. Alij illud faciunt. xv. vel. xvij. die eius
mensis. Alij vero dicunt q[uo]d festum diuisionis petri et
pauli quod celebratur die illa. fit p[ro]pter illam diu
sionem. que facta est i[n] hierusal[em]. post duodecim
annis. quando seperati sunt ad p[re]dicandum g[en]ti
bus in quo festo cantant illam magnam sequenti
Celi enarrant gl[ori]am. Et euangelij ascensionis
Recumbentibus etc. incipientes ibi in fine. D[omi]n[us]
quidem ih[esus] post q[uo]d etc. Licet autem eorum festa
eadem die celebranda concurrant. Beat[us] tam[en]
gregorius instituit. vt tantum officium beati petri
ipso die celebraretur. Tum quia tali die ecclesia
beati petri fuit dedicata. Tum quia ipse prior
fuit conuersio[n]e. Tum quia fuit maior dignitate
quonia[m] romane ecclesie tenuerat primatum. Et
dicitur i[n] missa introitus. N[on]ne scio. actus. xij. c.
et. Collecta comunis vtriusq[ue]. De q[ui] hodie n[on]
diem. quare n[on] fit commemoracio de beato paulo
Epla. Misit herodes. que est ibidem. Alla. Tu
es petrus. math. xvij. c. Euangelij. Venit ih[esus]
in partes q[uo]d est ibidem vbi dicit. Quem dicunt
homines esse filium hominis. Sed h[ic] hier[osol]ima
in hebreo dicitur filius ade. Per horas vero dis
citur captum. Misit herodes rex man[us]. act. xij
capit[ulo]. Et illud angelus domini. Et illud. Et pe
trus ad se reuersus que sunt ibidem. Sequenti
vero die fit festum de beato paulo. Et dicit i[n]
missa introitus. Scio cui. n[on] ad thimoth[em]. n[on]. c. et
Collecta. Deus q[ui] multitudinem. Graduale. Qui
operatus est petro. gal. i. c. Versus. Gracia
dei. i. corinth[is]. xv. c. Epla. Notus vobis facio
gal. i. c. Alla. Tu es vas. act. ix. c. Euangelij